

is als de vragen, die zich rond de arbeidsverhouding groepeeren, meer dan tot heden als vragen niet van politiek, maar van recht zijn bewerkt.

Maar ik wil een oogenblik mij op het meer dankbare standpunt stellen en uitgaan van het feit, dat hier een beperkte maar ernstig bedoelde poging is om de belangen der betrokkenen in het zeevaartbedrijf te dienen, dat de kritiek gemakkelijk is en de rechtsgeschiedenis vol is van bewijzen, dat op het terrein van organisatie van verbandseenheden, wrakke maar ernstige pogingen meer resultaat boekten dan uiterlijk mooie ontwerpen.

Dan zijn er, dat zal ieder belangstellende op dit terrein mij dadelijk toegeven, twee zaken, waarnaar ge spontaan vraagt, n.l.: hoe komen deze Kamers in het leven en wat hebben ze te doen? — Vestiging en taak.

De Kamers worden gekozen door de vakorganisaties. Cleveringa brengt daartegen twee bezwaren in, één bezwaar, dat de niet georganiseerden niet mee helpen kiezen, een tweede bezwaar dat de Minister blijkens de toelichting die vakvereniging kan uitsluiten die „het standpunt inneemt, dat zij uitsluitend afbrekenden arbeid dient te verrichten." (Trouwens een zekere vrees voor het optreden der vakorganisaties spreekt ook wel uit artikel 8). Het eerste bezwaar deel ik niet, het tweede wel. Maar deze punten zijn bijkomstig tegenover de veel principieeler vraag of het gewenscht is op de inderdaad gemakkelijke wijze als hier geschiedt, n.l. door bij wet de vakverenigingen tot kiescolleges te maken, Kamers in het leven te roepen. Het bekende Rapport der Commissie tot Reorganisatie der Kamers van Arbeid en zeker dat niet alleen, want in de litteratuur is die gedachte blijven voortleven, zocht naar een oplossing waardoor de Kamers in veel sterker mate uit de eigen activiteit der vakorganisaties voortkomen. Het is juist, dat in de latere jaren de verkiezing dezer instellingen in meerdere rapporten is gedacht in den geest als hier door de Commissie geschiedt.

Maar is de oplossing juist? — Eigenlijk hebben wij hier de vraag: wat zal het worden, een ordening van staatswege in het leven geroepen of een ordening door de bedrijfsgenooten, zij het ook niet buiten het overheidsrecht om? — Ik kies voor het laatste. Waarom? — Laat ik het antwoord mogen geven, door op het karakter der Kamers, die de Commissie zich heeft gedacht, te wijzen. Hoe komt men tot een beslissing, als er besluiten moeten genomen worden? — Men stemt weliswaar